نامگذاری معابر از گذشته تا کنون

از شغال‌آباد تا بهارستان

نامگـذاری معابـر در تهران به زمان شـکل‌گیری خیابان‌ها و کوچه‌ها در پایتخت بازمی‌گردد. هرچند این رویه در طول زمان دسـتخوش اتفاقات مختلف شد اما نهادن نام افراد شاخص بر گذرگاه‌ها همیشه در پایتخت متداول بوده اسـت. خیابان‌های تهران در گذشته تنها به نام افراد نامگذاری می‌شدند مانند خیابان جلیل‌آباد که بعدها به نام خیابان خیام معروف شد. علت انتخاب نام جلیل‌آباد برای این خیابان، سکونت جلیل‌خان، افسر قـزاق، در این خیابان بود. در خیابانی که امروز آن را به نام فردوسی می‌شناسیم، امین‌السطان خانه داشت و به همین دلیل نام او بر این خیابان ثبت شده بود. هرچند بعدها نام سفرا بر آن گذاشته شد. سفارتخانه‌های آلمان، عثمانی و انگلسـتان در این خیابان قرار داشـتند و به همین دلیل این خیابان به این نام معروف شد. خیابان فردوسی دستخوش تغییر نام‌های زیادی بوده و در یک دوره زمانی به این خیابان باغ ایلخانی هم می‌گفتند چون ایلخانی، بزرگ ایل قاجار آنجا خانه داشت. رویه نام نهادن اشخاص بزرگ و بانفوذ بر معابر ادامه داشت تا اینکه در سال ۱۳۱۲ تصویب شد که چهار خیابان اصلی و بزرگ تهران به نام چهار شـاعر بزرگ ایرانی درآید و از این رو خیابان فردوسی به چنین نامی درآمد. این مصوبه پس از اینکه رضاشـاه تصمیم به عریض کردن خیابان‌ها به وسیله کریم‌آقا بوذرجمهری، کفیل بلدیه تهران (کفیل شهرداری تهران) گرفت، به اجرا درآمد و طی آن خیابان اسماعیل بزاز، مولوی نامیده شد. اسماعیل بزاز، دلقک معروف دربار رضاشاه بود که در این خیابان خانه داشت. همچنین خیابان جلیل‌آباد به نام خیام درآمد و در میان خیابان‌های اصلی تهران، معبری بی‌نام وجود داشت که نام سعدی را بر آن گذاشتند. این خیابان بی‌نام به قدری خلوت و خالی از آمد و شـد بود که امنیت نداشـت و هرکس از آن عبور می‌کرد، اموالش را می‌ربودند به همین دلیل این خیابان به نام «لختی» معروف بود. تهران در گذشته طبیعت بکری داشت و بسیاری از حیواناتی که امروز برای پایتخت‌نشینان ناآشنا هستند در این شهر زندگی می‌کردند، از این رو برخی از معابر به نام حیواناتی که در آن دیده می‌شـد نامگذاری می‌شدند. محلی که اکنون میدان بهارسـتان در آن قرار دارد به علت وجود شغال، شغال‌آباد نام داشت یا دوشان‌تپه به علت تجمع خرگوش‌ها چنین نامی گرفته بود. با این وجود همچنان ۹۹درصد نامگذاری‌ها به مناسبت حضور افراد در آنجا بود که خیابان‌های امیریه و منیریه مثال مشخصی برای این موضوع است. به دلیل حضور منیرالسلطنه، همسر ناصرالدین‌شـاه این خیابان به نام منیریـه و به خاطر سـکونت کامران میرزا، نایب السـلطنه، خیابان امیریه نامگذاری شد. پس از میرزا محمدتقی‌خان، فردی لقب امیرکبیر را نگرفت تا اینکه ناصرالدین‌شاه چنین لقبی را به کامران‌میرزا داد. کامران‌میرزا باغی در شمال شهر داشت که آن محله کامرانیه نام گرفت و هم‌اکنون هم این نام باقی است. پایین‌تر از کامرانیه، محله‌ای بود که برای نخستین‌بار در ایران در آن زعفران کاشتند و به همین دلیل به زعفرانیه مشهور شد. در میان محله‌های شمالی تهران محله‌ای اسـت که به واسطه املاک ناصرالدین شاه، به نام صاحبقرانیه معروف بود چون او لقب سلطان «صاحبقران» را داشت. حسن‌آباد که امروز با وجود تغییر نامش همه آن را به همین نام می‌شناسـند باغی بوده است که یوسف مستوفی‌الممالک به پسرش میرزا حسن مسـتوفی‌الممالک هدیه داده بود و به همین دلیل این منطقه حسن‌آباد نام گرفت، نامگذاری‌هایی که نام افراد ذی‌نفوذ را در آنها می‌توان دید ولی از سـکونت آنها در آن نقطه خبری نیست. مثال‌های دیگری هم می‌شود زد که یکی از آنها مهرآباد است. این منطقه مهریه مادر دوست‌علی‌خان معیرالممالک بوده‌است. رویه نامگذاری‌ها بعد از فروپاشی قاجار تغییراتی کرد و مناسبت‌های ویژه نیز به عنوان نام خیابان‌ها در نظر گرفته شـد مثل ۲۸ مرداد که به مخبرالدوله تغییر نام یافت. آرام-آرام در این دوره مناسبات سیاسی بر نامگذاری معابر سایه انداخت طوری که خیابان بزرگ، اصلی و تازه‌احداث شهرمان که امروز آن‌را با نام آزادی می‌شناسیم به نام روزولت درآمد و قبل از آن با ورود سـران متفقیـن به تهران، خیابان میرزاکوچک‌خان، اسـتالین نام گرفت. این مناسـبات بین‌المللی تا جایی پیـش رفت که تکه خیابانی به نام چرچیل معروف شـد و با ورود ملکه انگلستان به ایران نام بلوار کشاورز به بلوار الیزابت تغییر کرد. البته زمانی که این تغییر نام رخ داد، بلوار کشاورز، چنین نامی نداشت و تهرانی‌ها آن را بلوار آب کرج می‌شناختند. در نظر گرفتن نام شـهرها اتفاق دیگری بود که در نامگذاری معابر رخ داد و چندین خیابان به نام آذربایجان، کاشـان، قزوین و ... بـه وجود آمد. درسـت همزمان با این اتفاق برخی شهرها و کشـورهای دنیا هم به عنوان نام معابر تهران در نظر گرفته شدند؛ مثل لس‌آنجلس و پاریس. کم‌کم با افزایش جمعیت پایتخت، خیابان‌هایی محل زندگی گروه‌های خاص قـرار گرفت و این موضوع دلیلی برای نامگذاری این گذرگاه‌ها شد، مثل خیابان ارامنه و خیابان کلیمی‌ها. سکنی‌گزینی صاحبان مشاغل مختلف هم چنین موضوعی را رقم زد و کوچه‌هایی مثل مقنی‌باشی، جراح‌باشی و جارچی‌باشی شکل گرفت. نکته جالب در برخی نامگذاری‌ها، جایگزین شدن معابر موازی است، به عنوان مثال پس از احداث خیابان ولیعصر (عج)، خیابان شـریعتی به عنوان جاده قدیم شناخته شد چون قبل از احـداث خیابان ولیعصر(عج) تنها جـاده‌ای بود که به شـمیران می‌رفت. ایـن اتفاقات پس از سـاخت جاده مخصوص کرج هم افتـاد و بزرگراه فتح به جاده قدیم کرج معروف شد. تا این دوره زمانی تنها نامگذاری وجود داشـت اما کم‌کم تغییر نام هم صورت گرفت و پس از پیروزی انقلاب اسـلامی این تغییرات روند جدیدی به خود گرفت. هم‌اکنون نامگذاری معابر بر عهده شورای شهر و به‌طور تخصصی بر عهده «کمیسیون نامگذاری معابر» این شوراست. هرچند «معصومه آباد» در کسوت رئیس این کمیته، آماری درباره نام خیابان‌های تکراری و گذرگاه‌های فاقد نام ندارد اما برخی آمارها نشان می‌دهد، هم‌اکنون در پایتخت ۱۶۳ گذرگاه به نام نسرین و ۱۷۰ معبر به نام نسـترن وجود دارد. بـا افزایش جمعیت و به دنبال آن افزوده شـدن معابر، یافتن نشانی، سخت و سخت‌تر می‌شـود و در این بین کمیته نامگذاری در شورای شهر نقش ویژه‌ای برعهده دارد.

رئیس کمیته نامگذاری معابر شورای شهر در گفت‌وگو با «وطن‌امروز»:

نامگذاری معابر تهران مطابق استانداردهای جهانی است

امیر گودرزی

عکس: سید محسن سجادی، وطن امروز

نامگذاری کوچه‌ها و خیابان‌ها در شهر تهران وضع بسامانی ندارد و در یافتن این موضوع کار دشواری نیست. گذرگاه‌های بدون نام یا همنام وضعیت را به جایی رسانده است که گاهی یافتن آدرس بدون در اختیار داشتن کروکی امکانپذیر نیست. در این حال و هوا پس از اینکه سال‌ها این اوضاع به حال خود رها شده بود کمیته‌ای با عنوان «نامگذاری معابر» در دوره سوم شورای اسلامی شهر تهران آغاز به‌کار کرد تا این شرایط در آینده بسامان شود. گفت‌وگو با «معصومه آباد» در کسوت رئیس کمیته نامگذاری معابر شورای شهر تهران روال اداری نامگذاری معابر و چالش‌های این حوزه را بیش از پیش آشکار کرد. او در مصاحبه‌اش اشاره می‌کند که در بسیاری از مواقع فعالیت این کمیته به مسائل سیاسی و مناسبات بین‌المللی گره می‌خورد. مشروح این گفت‌وگو از نظرتان می‌گذرد.

■ **نامگذاری معابر چه روالی را طی می‌کند؟**

اجـازه دهید قبل از آنکه بخواهیم درباره روال اداری این حوزه بحث کنیم، اشـاره‌ای به اهمیت و ضرورت نامگذاری معابر داشته باشیم، چرا که نامگذاری بخشی از هویت شهری و کالبد جامعه ما را دربر می‌گیرد. ما توسعه شهری داریم و در کنار آن نیاز داریم تا خیابان‌ها، کوچه‌ها و حتی بن‌بست‌ها را به نحوی نامگذاری کنیم که قابل شناسایی و بیانگر هویت تاریخی و فرهنگی ما باشد.

■ **حق اهالی محلات اسـت که در نامگذاری‌های محله خود نقش داشته باشند. شما این مجال را به مردم می‌دهید؟**

بله، البته حق اهالی هر محله‌ای اسـت که در نامگذاری نقش داشته باشند و تصمیم بگیرند چه نامی به دیوار خیابانی که به خانه‌شـان منتهی می‌شود، نقش ببندد، البته با توجه به اصول و مبانی‌ای که وجود دارد اولویت عزیزانی هسـتند که روزی در کنار ما بودند و برای پایداری این کشـور و این حکومت به شهادت رسـیده‌اند. اولویت در نامگذاری معابر، خانواده شهدا هستند و سپس مفاخر ادبی، فرهنگی و هنری که نمایانگر هویت، سابقه و تمدن این کشور است.

■ **نقش اهالی در این نامگذاری‌ها چیست؟**

ما در کمیته نامگذاری معابر، تمامی پیشنهادات اشخاص حقیقی، حقوقی و مراجع مختلف را دریافت می‌کنیم. معابری که عرض و طول کمتری دارند نیز به روابط عمومی شهرداری مناطق سپرده می‌شـود. پس از دریافت این پیشنهادات به نقطه‌نظرات جامعی می‌رسیم و در کمیسیون مطرح می‌شود. تصمیم‌گیری‌هایی که در این کمیسیون می‌شود در صحن علنی به رای گذاشته شده و تصویب می‌شود.

■ **نامگـذاری معابـر همیشـه در انتهای جلسـه و پس از پایان دستورات مطرح می‌شـود یعنی زمانی که بسیاری از اعضای شـورا جلسه را ترک کرده‌اند و هیچ وقت بحث و گفت‌وگویی برای این طرح‌ها شـکل نمی‌گیرد یعنی هر چه طرح شـود، رای می‌آورد. این موضوع عدم حساسیت و توجه اعضای شورای شهر را به موضوع نامگذاری معابر نشان می‌دهد.**

نـه، چون در کمیته، کار کارشناسـی لازم انجام و برای تک‌تک مؤلفه‌ها به اندازه کافی وقت صرف می‌شود و دو نفر از اعضای کمیسـیون فرهنگی در این کمیته حضور دارند و به ندرت پیش می‌آید با نظر مخالف اعضا روبه‌رو شـود. اگر ابتدای جلسه هم مطرح شود، فرقی نمی‌کند، به صورت گذرا مطالعه می‌کنند و از کنار آن می‌گذرند.

■ **کار کارشناسـی در تمامی کمیسیون‌ها و کمیته‌های شورا انجام می‌شود، به عنوان مثال طرحی که امروز از کمیسیون فرهنگی و کمیسیون عمرانی به صحن علنی رسید بدون شک چکش کاری‌های لازم روی آنها انجام شده بود ولی باز هم در صحن علنی روی آن بحث و بررسی شد...**

بله، درست است، ما در هر جلسه کمیسیون حدود صد محلـه را نامگذاری کرده یا تغییر نام می‌دهیم. همین امروز نامگذاری بیش از صد محله در دستور کار قرار داشت و این امکان وجود ندارد که در جلسه علنی همه آنها مورد بحث و بررسـی قرار گیرد، چون زمان زیادی صرف می‌شود. درباره طرح‌ها و لوایح موضوع فرق می‌کند چون ایجاب می‌کند بحث و بررسی صورت گیرد.

■ **یعنی اعضا بدون مطالعه به نامگذاری‌ها رای می‌دهند؟**

نه، ما قبل از جلسـه نامگذاری‌هـا را در اختیار آنها قرار می‌دهیـم و مطالعه می‌کنند و در صحن به یک جمع‌بندی کل رسیده و پیشنهادات اعضا را لحاظ می‌کنیم.

■ **اوضـاع نامگذاری‌های معابر سـامان درسـتی نـدارد، چه برنامه‌ای برای رفع این مشکل دارید؟**

نخستین مشکل، کوچه‌ها و خیابان‌های فاقد نام هستند یا آنها که اسـامی تکراری دارند. گاهی نیز اسامی کوچه‌ها و معابر محل مناقشـه اهالی محل است. ما برای رفع اینگونه مشـکلات آیین‌نامه نامگذاری معابر را مصوب کردیم که بر اساس آن حق کسی ضایع نشود و کار بر اساس یک آیین‌نامه صورت گیرد. نرم‌افزاری را هم طراحی کردیم که برای تمامی شـهروندان قابل دسترسی باشـد. با این نرم‌افزار شهروندان می‌تواننـد آدرس‌هـا را به راحتی بیابند. بـا جمع‌آوری این اطلاعـات و ایجاد این نرم‌افزار کار در کمیته نامگذاری معابر هم سرعت بیشـتری خواهد یافت چرا که هنگام نامگذاری هر محله به راحتی می‌توانیم جست‌وجو کنیم که نام مشابه وجود دارد یا نه.

■ **این نرم‌افزار چه موقع آماده می‌شود؟**

تا یک الی دو ماه آینده آماده شده و در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد. این را هم بگویم که وقتی شـهروندان به این اطلاعات دسترسـی پیدا کنند، می‌توانند همکاری بهتری با ما داشته باشـند، چون در بسیاری موارد تهرانی‌ها به‌طور دقیق از نام معابر شهرشان باخبر نیستند و پیشنهاد نام‌هایی را می‌دهند که وجود دارد، بنابراین با دسترسی داشتن به این نرم‌افزار چنین مشکلاتی حل می‌شود.

■ **نام‌های تکراری زیادی وجود دارد، در این مواقع کدام محله را تغییر نام می‌دهید؟**

سـعی می‌کنیم نام معابر قدیمی‌تـر را تغییر ندهیم. در موارد زیادی پیش می‌آید که دو محله به نام یک شهید ثبت شده است. وقتی بررسی می‌کنیم، می‌بینیم خانواده آن شهید محل زندگی‌شان را تغییر داده‌اند و بدین‌ترتیب دو کوچه به نام یک شـهید وجود دارد. در این شرایط کاری که ما انجام می‌دهیم تغییر نام کوچه قدیمی اسـت و نام‌هایی را که در اولویت هستند برای آن کوچه می‌گذاریم.

■ **نابلوی بعضی از کوچه‌ها و خیابان‌ها که قبلا به نام شهدا بود، مدتی است تبدیل به شماره شده و نام آن شهید خیلی ریز روی آن نوشته شـده، این اتفاق را در منطقه ۲۲ دیدم، قرار است در نقاط دیگر تهران هم این رویه ادامه پیدا کند؟**

قرار نبوده اسـت چنین اتفاقی بیفتد، شهرداری در اجرا چنین اقدامی کرده است. پیشنهاد ما در برخی نقاط نام شهید بوده است با حفظ شماره نه اینکه نام شهید در پایین پلاک ریز نوشته شود.

■ **یعنی یک گذرگاه دو اسم دارد؟**

بله، هم شماره دارد و هم نام شهید.

■ **این سیاست به نظر شما اشتباه نیست، شهروندان به اشتباه نمی‌افتند؟**

تاکنون گزارشـی نداشته‌ایم که شهروندان در این‌باره به اشـتباه افتاده باشند. اگر شماره را حذف کنیم اشکال پیش می‌آید ولی در صورت بودن اسم و شماره کسی دچار اشکال نمی‌شود.

■ **چند درصد گذرگاه‌های پایتخت به اسـم شهدا نامگذاری شده است؟**

الان نمی‌توانم بگویم. باید آن نرم‌افزار آماده شود تا بتوانم به سؤال شما پاسخ دهم.

■ **حدودا هم نمی‌توانید بگویید؟**

نه، از بنیاد شـهید تقاضا کردیم که اسـامی شهدایی را که خانواده‌هایشـان مایل هستند کوچه و خیابان آنها به نام فرزندشان نامگذاری شود در اختیار ما قرار دهند.

■ **طرح جامعی دارید که چشم‌اندازی از آینده نامگذاری معابر تهران نمایان کند؟**

در چشم‌انداز آینده، معبر فاقد نام نداریم و اسامی تکراری در یک محله وجود نخواهد داشت.

■ **در چشم‌انداز شما برنامه‌ای وجود دارد که با اجرای آن بتوان آدرس‌ها را به راحتی پیدا کرد. در اغلب کلانشهرها آدرس‌ها بر اسـاس مختصات ارائه می‌شود و آدرس‌های کوتاه، دقیقا محل مورد نظر را نشان می‌دهد، اما در شهر ما ...**

خیر، طرحی نداریم که بتوان آدرس‌ها را چشم بسته پیدا کرد. در شهرهای دیگر دنیا هم این‌طور نیست. کوچه‌هایی هسـتند که بر اساس نام یک سـاختمان بلند در آن کوچه نامگذاری شـده‌اند. وضعیت نامگذاری معابر تهران متفاوت از اسـتانداردهای جهانی نیسـت. در تمام شهرهای دنیا نام مفاخـر و قهرمانان بر کوچه و خیابان‌ها قرار دارد و قهرمانان و مفاخر ما هم شهدایمان هستند که بقا و پایداری کشور و حکومت‌مان را مدیون آنها هستیم.

■ **در کمیسیون نامگذاری معابر چقدر با چالش‌های سیاسی روبه‌رو می‌شوید؟**

(با خنده) موضوع خیابان دکتر مصدق را می‌گویید؟

■ **بله، هم این موضوع و هم بسیاری موارد دیگر.**

من چنین مسائلی را چالش نمی‌دانم. نامگذاری یکی از معابر شهر تهران به نام دکتر مصدق موضوع جدیدی نیست و از ابتدای شورای اول، شورای دوم و سوم هرچند وقت یک بار مطرح شده‌است. پیشنهاد تغییر نام خیابان حضرت ولیعصر(عج) به دکتر مصدق برای آحاد مردم قابل قبول نیست.

■ **چرا؟**

این خیابان یکی از طولانی‌ترین خیابان‌های پایتخت است که پس از سـال‌ها هویت خودش را پیدا کرده است. در این شرایط چطور می‌شود نام حضرت ولیعصر (عج) را برداشت و نام دکتر مصدق را جایگزین این نام مقدس کرد.

■ **خـب نام یک گـذرگاه دیگـر را به نام مصـدق نامگذاری می‌کردید، تهران که گـذرگاه کم ندارد و هر روز خیابان‌ها و بزرگراه‌ها و میادین جدیدی سـاخته می‌شود. می‌گویید این موضوع از شـورای اول مطرح بوده اسـت پس چرا این کار را انجام نمی‌دهید تا این پرونده برای همیشه بسته شود؟**

(پس از کمی سکوت) کمیته‌ای برای کارهای کارشناسی وجود دارد. این کمیته موضوع را بررسی و پس از تحقیقات کامل مخالفت خود را اعلام کرد و نامگذاری یکی از معابر شهر تهران به نام مصدق مورد قبول واقع نشد.

■ **هنگامی که حرف از این کمیته می‌زنید یک کمیته پشـت پرده در ذهن شکل می‌گیرد، واقعا این‌طور است یا فشارهایی از بالا اعمال می‌شود؟**

نـه، اصلا این‌طور نیسـت. اعضای این کمیتـه‌ای را که می‌گویم کارشناسانی تشکیل می‌دهند که با تاریخ انقلاب و تاریخ سیاسی آشنایی کامل دارند. ما اصل را به شورایی بودن یک قضیه می‌گذاریم. مثلا درباره خانواده شهدا، کارشناسانی را لازم داریـم که صحت ادعـا را تایید کنند. درباره انعکاس مسائل بین‌المللی به کارشناسان وزارت امور خارجه نیاز داریم و مسائلی از این دست.

■ **گاهی غیر از مسائل سیاسی، موضوعات دیپلماسی هم در عملکرد شـما تاثیر می‌گذارد مثل دورخیز شهردار رم برای نامگذاری یکی از خیابان‌های این شهر به نام ۱۸ تیر که شما هم قصد داشتید در صورت تحقق این موضوع، اقدامی متقابل انجام دهید. چقدر این موارد بر کار شما تاثیر می‌گذارد؟**

چنیـن مسـائلی در کار ما تاثیرگذار اسـت مثل تغییر نـام خیابان بهاران به عماد مغنیه. بسـیاری از مباحثی که با ارزش‌هـای نظام ما ارتباط دارد بـا یک نامگذاری نمایان می‌شـود. گاهی عملکرد ما در کمیسـیون نامگذاری معابر بازخورد و عکس‌العمل نسبت به یک حادثه سیاسی است.

■ **موضـوع دیگری در شـورا مطرح شـد که مخالفت بعضی از اعضا را به دنبال داشـت، ظاهرا شما پیشنهاد داده بودید بزرگراه‌های تهران در چند قسمت تقسیم شده و در هر بخش نام یکی از شهدا قرار گیرد، همینطور است؟**

بله، بعضی از شـهدا هسـتند که مقامشان بسیار بزرگ است که جای مناسبی برای اختصاص نام آنها نداریم. ما مایل هستیم نام آنها را در گذرگاه‌هایی بگذاریم که در شأن همین افراد است یعنی در مسیرهای بزرگ و اصلی.

■ **آن وقت بزرگراهی مثل شهید همت، پنج نام پیدا می‌کند! آدرس یافتن سخت نمی‌شود؟**

ماهیت بزرگراه این اسـت که تقاطع نداشـته باشد ولی ما خارج از اسـتانداردهای شـهری اتوبان‌هایی ساختیم که چهـارراه و چراغ قرمـز دارد. در این صورت که تقاطع ایجاد کردیم اشـکالی ندارد از منتهی‌الیه آن تقاطع نام دیگری را بر آن گذرگاه بگذاریم. با اجرای این طرح می‌توانیم بخشـی از دین خود را به شـهدا ادا کنیم چون ما شـرمنده خانواده شهدا هستیم.

■ **آن وقت آدرس پیدا کردن مشکل می‌شود.**

نه، راحت‌تر می‌شـود. چون با اختصاص چند نام به یک بزرگراه آدرس دقیق‌تر مشـخص می‌شـود. بزرگراه‌های ما طولانی است و هنگامی که با چند نام مشخص باشد محل دقیق آدرس نمایان می‌شود.

■ **هیچ‌یک از معابر ما به نام شـهدا و مفاخر زن نامیده نشده است، علت چیست؟**

این نام‌ها وقتی در مقابل مردم قرار می‌گیرند ممکن است درست استفاده نشـود، تقطیع یا ابتر تلفظ شود و بریده بر زبان آید که این موضوع در شأن زنان کشور ما نیست. البته به مناسـبت سی‌امین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی قصد داشتیم نام زنان شهیده را بر چند معبر شهر بگذاریم که به همین دلایلی که مطرح کردم، منصرف شدیم، بنابراین این نام‌ها را بر چند مکان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی گذاشتیم.

جدول سودوکو ۱۴۸

	۱	۳			۲			
۵	۲		۸					
	۴					۳	۲	
	۶			۳		۵		
			۴		۹			
		۹		۷			۸	
۳	۵					۲		
					۱		۵	۴
			۵			۷	۱	

حل جدول سودوکو ۱۴۷

۱	۴	۸	۹	۳	۲	۵	۷	۶
۹	۵	۲	۸	۶	۷	۱	۴	۳
۳	۶	۷	۴	۱	۵	۹	۲	۸
۵	۱	۶	۲	۷	۸	۴	۳	۹
۲	۸	۳	۱	۴	۹	۶	۵	۷
۷	۹	۴	۶	۵	۳	۸	۱	۲
۸	۲	۱	۷	۹	۴	۳	۶	۵
۶	۷	۵	۳	۸	۱	۲	۹	۴
۴	۳	۹	۵	۲	۶	۷	۸	۱

جدول کلمات متقاطع ۱۴۸

افقی

۱- از محـلات قدیم بازار تهـران – در دل افکندن ۲- زن گندمگون – پایتخت جنگزده آنگولا – می‌دهند تـا آبرو ریزند ۳- رویاننده – اسـیر گرفتن – نامی برای میـوه و درخت به ۴- شـبیه و نظیـر – آماده و مهیا – دوسـتی و محبـت – پیاپی ۵- شـیمی کربن – کفن دزدی و شکافتن گور – فغان و زاری ۶- پارچه ابریشمی رنگین – سـخت و با صلابت – جرقه آتش ۷- از لوازم تهیه چای – رعایت یکدیگر کردن – دو سـنگ آسـیا ۸- پیچش مو – از حشـرات پر سر و صدای درختی – روغن زیتون ۹- کمترین وقت – در سـاعت دیواری به این سـو و آن سـو می‌رود – پرفروغ ۱۰- آقا و سرور – خواهـر – موزیک نظامی ۱۱- معـدوم و نابود – گردن دراز خال‌خالی – آوازی از عالم غیب ۱۲- زمین خشک و بایـر – من و جنابعالی – زاده چهارپایان – نیم‌صدای گریه ۱۳- دریاچه حمام – قلمرو شیران – قاصد سلیمان ۱۴- هنوز ادب نشـده – به مراد دل رسیده – سر و ته شده ۱۵- عادل است و از نام‌های باریتعالی – در اصطلاح بانک تادیه و پس دادن وام را گویند.

عمودی

۱- از چاشـنی‌ها – مدعی‌العموم – جمع ماده ۲- شـهر خرما – پیامبر پادشـاه – سـی و ششـمین ایالـت آمریکا ۳- پالان اسـب – خراب و ویران – وسـط کار ۴- شهری در افغانستان – آب روستایی – از فرآورده‌های دامی – ویتامین انعقـاد خون ۵- در میـان – پیامبـری – چهلچراغ هندی ۶- فروغ و روشـنی - «نیا»ی به‌هم ریخته! – خودستایی ۷- مبدأ دوران خون – پرفتوت اسـت و سـخاوتمند – پایتخت کرواسی ۸- بانگ و صدا – برکینه‌توز بیابان سوار شده – بیرق ۹- عالم طبیعی و مادی – رئیس قبیله مغولی – زیاده‌طلبی ۱۰- ندا کننده – سخن منظوم – سرخ شده از حرارت آتش ۱۱- نیشـتر – انبازی و همدستی – گدایان سمج ۱۲- گل تـه جوی – واحد پول میانمار – عزیز عـرب – از فروع دین ۱۳- قتل سیاسی – سرخش سر سبز بر باد دهد – گردن‌آویز شـتر ۱۴- رنگ‌هـا – تفسـیر کتاب زند – حرف افسـوس ۱۵- صاحبخانه مستاجر – بوی به بینی کشیدن – یادداشت.

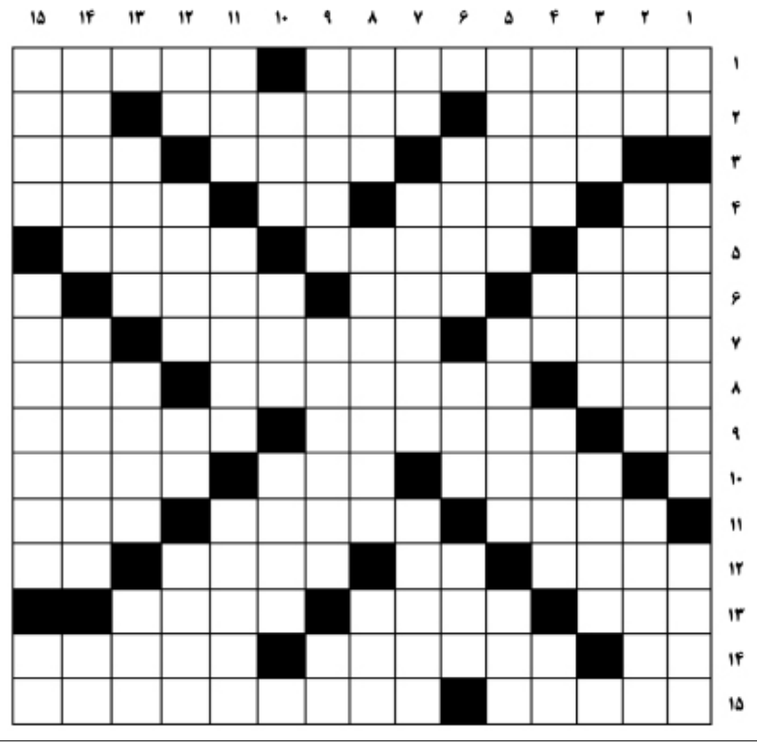

حل جدول شماره ۱۴۷

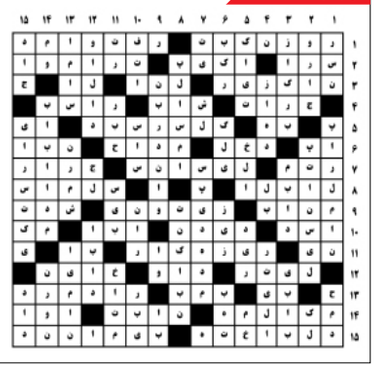

نام‌های مشترک در کشورهای مختلف

صفا صهری

نامگذاری معابر و خیابان‌های اصلی و فرعی در هر کشور از قاعده و اصول تعریف شده‌ای پیروی می‌کند که تابع قوانین آن کشور است. با این وجود ما همواره شـاهد هسـتیم که برخی از نام‌ها در چندین کشور مشترک است، مانند جاده اصلی و خیابان پارک که از جمله اسامی عمومی در مناطق انگلیسی‌زبان هستند. علاوه بر این، نام‌های زیادی وجود دارد که در بسیاری از نقاط دنیا مشترک هستند؛ به عنوان مثال «مال» نام خیابان‌های مشـهور زیادی در جهان است. در آمریکا و انگلسـتان مین استریت یا همان خیابان اصلی نام بسـیاری از معابر تجاری شهر است. در آمریکا یکی از رایج‌ترین اسامی برای خیابان‌ها «خیابان دوم» است، تا به آنجا که در این کشور نزدیک به ۱۱هزار خیابان به این نام وجود دارد. همچنین بیشتر معابر به نام درخت، منظره یا با عدد نامگذاری شـده است مانند خیابان اوک‌هیل به معنی «تپه بلوط» که هنگام عبور از کنار بسیاری از مناطق مسکونی، توجه ما را به خود جلب می‌کند. نامگذاری بر اساس صنایعی که در یک خیابان فعالیت می‌کنند نیز، یکی دیگر از روش‌ها در بسیاری از کشـورهای جهان است، مثلا خیابان «هی‌مارکت» لندن محل فروش تجهیزات کشـاورزی است. بعضی خیابان‌هـا هم نام‌های عجیب و غریبـی دارند که به راحتی نمی‌توان علت نامگذاری آنها را تشخیص داد، مثلا در شهر رم چندین خیابان به نام «سنگ» وجود دارد. در واقع خیابان‌های «استون» شهر رم همزمان با رونق هنر سـنگفرش کردن پیاده‌روها در این شهر به این اسم نامیده شده‌اند. جز این دست نام‌ها بسیاری از خیابان‌های جهان متعلق به هر شـهر و کشـوری که باشـند به افتخـار و به منظور یادبـود افراد به نام آنها گذاشـته شده‌اند. خیابان «بوند» لندن به عنوان دومین خیابان گران جهان از این دست خیابان‌هاست که هزینه اجاره هر متر از زمین‌های آن بیش از ۸۶۰ دلار و متشکل از دو خیابان نیوبوند و اولدبوند است. در واقع نام این خیابان از نام «سـر توماس بوند»، بارون مشهور انگلیسی گرفته شده است. اولدبوند از قرن ۱۸ مکانی برای زندگی قشر ثروتمند و مرفه لندن بوده ولی امروز تقریبا از تمام نقاط انگلیس افرادی در این خیابان زندگی می‌کنند. قیمت اجاره مسـکن در این خیابان در چهار سـال اخیر ۵۰ درصد افزایش داشـته است. گذاشتن نام قدیسین و روحانیون مسیحی بر خیابان‌ها در کشورهای مسیحی هم یکی دیگر از موارد نامگذاری خیابان‌هاست، به عنوان مثال بلوار «سن‌ژرمن» پاریس خیابانی عریض و طولانی در جنوب رودخانه سن است که نام خود را از کلیسـای سن ژرمن دپره به عاریت گرفته و قدمت آن به قرون وسطی می‌رسد. این خیابان تقاطعی با میدان «سن‌میشل» دارد که به‌خاطر فواره مشهورش جهانگردان زیادی را به خود جلب می‌کند. در وسـط این میدان سـازه‌ای وجود دارد که شـامل فواره‌ای از مجسمه سن‌میشل و دو اژدهاست. در واقع این دو خیابان هر دو به نام دو قدیس مشهور مسیحی نامگذاری شده‌اند. در بسیاری از موارد نیز نام کشتگان جنگـی و مبـارزان انقلابی روی خیابان‌ها گذاشـته می‌شـود. اگرچه در فرهنگ غربی جایگاه کشـتگان جنگ با آنچه ما در فرهنگ اسـلامی به عنوان شهید قائل هستیم متفاوت است اما تجلیل از کشتگان جنگ باعث می‌شود بسیاری از خیابان‌ها برای گرامیداشت ایـن افراد به نام آنها نامیده شـود، به عنوان مثال در پاریس محله «مونمـارت» که همان محله کافه‌های مشهور فرانسوی است به نام «تپه شهدا» شهرت دارد. در شـهر کاراکاس پایتخت ونزوئلا نیز خیابان اصلی شهر به نام «فرانچسکو میراندا» نامگذاری شده است. فرانچسکو میراندا یک فرد انقلابی بود که تلاش‌هایش بر ضد استعمار اسـپانیا نتیجه‌بخش نبود و سرانجام در زندان‌های اسـپانیا جان سپرد. در پایین شهر وین هم خیابان درازی به نام «ماریا هیلفر» وجود دارد که شبیه «کوچه رفاهی» و «کوچه برلن» خودمان است. این خیابان که اغلب گردشگران برای خرید به آن سر می‌زنند، برای عکس گرفتن هم جای بدی نیسـت چون هیپی‌ها و رپ‌ها ،گروه-گروه در گوشـه و کنار خیابان بساط پهن می‌کنند.